

Några vers.

Klercker, John af,

81 A Br.

National Library
of Sweden

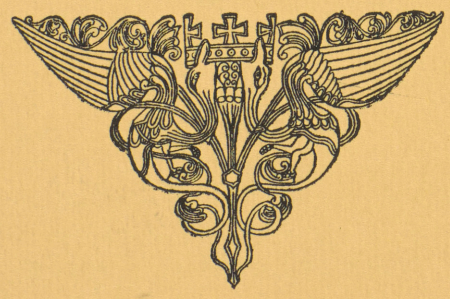
Vitt. Sv.
(Rv)
o

NÅGRA VERS

AF

JOHN AF KLERCKER

(SÄRTRYCK UR VÅRBOKEN, LUND DEN 12—13—14 MAJ 1902)

MONT SERRAT.

(Inledningssång till ett versdrama).

Jag stod engång vid Amiralens monument
i Barcelona, på Paseo de Colón,
en disig marsdag . . Från arenans sorgespel
den skådemätta hopen myllrade förbi
i sorl och gamman genom breda midtallén,
där vintervissna palmer sakta rasslade
för bris från hafvet, och med dofva gisselslag
berörde båggljuslampors nätomspunna klot.
Lugn vällde mänskoälfven under palmerna,
men bröts i hvirflar genom sidobanorna,
då motorvagnar under klingklang gledo fram,
i upprördt folkhaf vida fåror plöjande,
och genom sorlet skar ett rytmiskt pinglande
från spårvägsbjällrorra på rakadt mulespann.

Bland toaletter efter sista mode från Seine
toreros skredo stolt förbi, med tallrikshatt
och stympad jacka . . Där, vid hörnet, hurrades,
då matadoren i sin dräkt af guld och blått
från striden kom i gummihjulad phaéton.
Ett böljeslag af hyllning följt diestrans vagn
som våg af hufvudbonader . . man svängde där
malteserfezen, katalanens hätta röd,
och spegelblänkande cylinderhatt från Strand.
Från Ramblan hördes hojt och larm, och skrån och skrik
vid kolportage af tidningarna från Madrid;
dock spanska härens nya segerbulletin
ifrån Manila väcker knappast sensation

bland hop, som jäktar efter färska extrablad
om påskcorridan . . Skulle pröfvad fackkritik
af dagens fäktning gifva lastarena rätt,
som hyssjat efter Mazzantinis estocad
och kätterskt funnit att Guerrita stött för lågt? . .
Vid hörnet gledo tvänne spanska präster bort
med skygga blickar från en skara slynglar, som
med spe dem hälsat . . . Ty på hörnet läste man
»Fritänkarens från Catalunya Redaktion«,
invid platanerna på Ramblan skönjde man
teatern El Liceo, där petarden sprang . .
Från gatans vimmel gled min blick mot hafvet, där
ett disigt töcken hängde öfver Montjuich.
Med dystra murar, halfförvittradt, fästet står
på kullen som af böljan frätes . . lik en vård
af spanska konungarnas utsiktslösa kamp
med våld och pina mot sitt katalanska folk.

Hell! Catalunya! Åt en åldrad värld du gett
ditt föredöme af en liten trofast stam,
hvars id och sträfvan, stark i kraft af ärfd kultur,
har mäktat öfverleva seklernas förtryck!
Hvar fick du kraften? . . Var den ett kartagiskt arf,
af Didos fäste gifven Barkas unga stad?
Kom den från Roma? . . Eller braktes den dig, då
af goda goter riket grundades i väst?
Är den än äldre? Gafs den med iberiskt blod?
Måhända kom den, när från gamla Hellas skepp
på Lejonvikens stränder grundat koloni?
Jag vet det icke, men jag vet att det ännu
i bärgomkransadt Catalunya fostras män
med käcka hjärtan, och att sången klingar där,
som fjällen mäktig, len som vågors milda lek
i sommarglansen på ditt djupblå Medelhaf. .

Af stolta högfjäll, Catalunya, är du krönt,
och än är skönsta pärlan i ditt diadem
det trolska bärget, där åt Venus restes förr
ett luftigt tempel, och där traktens bondbrud än
sin brudnatt hälgar Höga Frun af Montserrat!

Jag såg det först från Valvidrerasierrans topp
en solig afton, när från hafvet dimman drog
längs kustens bärgsrygg mot Geronas fjärna dal,
och västersolen gick till ro i töckenskikt,
som hängde gråa, skillrände i purpurrödt,
på gröna skogar och på Catalunyas bärg . .
Den sjönk . . Och plötsligt, som af andehänder väckt,
en mäktig skugga trädde genom töcknen fram . . .
Ett jättars fäste, luftblått, utan perspektiv,
med torn och tinnar, och konturer, som af yx
och mäjsel huggna . . Omkring fästet strålade,
då solen dalat bakom fjällets brutna kam,
ett rosigt skimmer, likt ett hälgonsken i kväll . . .

Fick du din vinge under strid mot bröders hat
af giftigt pilskott knäckt — kom då till Montserrat!
På skuggig afsats hänger öfver bråddjup dal
vid skyhög klippväggs fot en väldig katedral,
och ensligt kloster byggdes här på fjällets höjd,
där fridsmän funnit ro från jordisk sorg och fröjd . .
Då kvällens skuggor sänkts, till höghvälfd jättedöme
sig munken smyger tyst, en bärgets stilla gnom,
och stråkars änglaröst igenom vårlig kväll
kring bärgsstalp susar då ur Höga Fruns kapell . .
Det susar som en fläkt af hädansvunnen tid,
då eremiters flock på fjällets branta lid
en fridens boning sökt från världen mörk och vrång
vid ljud af vårvinds sus och fåglars jubelsång . . .
När dömens port slås upp, och orgelåskor rulla
med makt mot bärgets vägg, ackorder svälla fulla
med brak af sköld och svärd ur smattrande absid . . .
I hvalfven ekar det af örlig vildt, och strid;
ty där den kyrkan står, där höjde sig en annan,
som sprängts af oväns hand, då Käjsarn stötte pannan
mot katalanska fjäll . . Fransosen nämns med hat,
som än i Heidelberg, på heligt Montserrat. . .
Går du i nattlig stund längs stalpen öfver djupen
en ödslig vallfartsstig, som slingrar djärfvt vid stupen,
tills skuggan sist blir all, på klippig bärgsplata
du ser mot nattljus rymd votivkapellet stå. .

Och där mot buxbomssnår som kläda bärgets sänka
dig syns med glans af stål i månens strålfloed blänka
ett kors, på branten rest, likt slagsvärd, stött i håll
till vakt för hälgedom som ägnats Sant Miquèl.
I sänkan rosmarin bland ginst och murgrönsrefvor,
balsamisk terebint och myrten gro i skrefvor,
och här det tempel var, som hälgades engång
åt Venus milda kult, åt ras och kärlekssång. . .

På denna vigda ort, där minnena stämt möte,
här hviskar än ett sus ur myrtenlundens sköte
om skönhetskult som dött, . . och doft från rosmarin
förtäljer en legend om Rikhild och Garin . .

Och tanken vänder om till fjärran farna tider,
då bärget genljöd än af frankerfurstars strider
mot goters sprängda makt, och mot kalifens här;
till stormigt sekelslut, då Winfred kronan bär
i Catalunyas Mark, där mohrer han betvungit
i mången blodig fäjd, den krönikor besjungit. . .
Det är en sällsam tid. . Förgängligheten när
filosofiens skörd vid glittrande Bospor,
där ökensand betäckt antikens sista rester,
alltsedan Photios betvangs af Romas präster.
Dock ren på spillrorna af grusad hedendom
en mohrisk odlings brodd i Spanien går i blom;
men frankers käjsarborg, den folken trohet svärja,
står vacklande i grund, när nordmän kusten härja. .
Allt västerlandets folk beredt hvarandras graf,
som brustna böljors skum förintas öfver haf. .

Antikens sista kväll! . . Vid blåa havets vatten
dess böljslag gå till ro, och stilla breder natten,
en unken träldoms natt, sin frid, som dödens är,
på Catalunyas fält. . .

1899.

Två mauriska romanser

I Córdoba.

»Än på fästet tindrar Venus,
Vindaraja! Månen stiger,
och vid näktergalens slag i lagern
all naturen tiger . . .
Måneglittrets prakt förbleknar
mot ditt ännu blanka vågor,
klarare än alla stjärnor
stråla dina ögons lågor! . . .
Kom till Zaide, Vindaraja!
Segepalmer jag dig bringar.
Ger du tecken, öfver muren
raskt din trogna kämpe svingar,
Vindaraja, kom! . . .» »Jag kan ej! . . .»
»Vid din stämman är förklungen
näktergalens sång . . .» »Jag får ej,
ty jag gaf min tro åt kungen . . .»
»Vindaraja, säg, hur kan du
våra svurna eder glömma? . . .»
»Priset var min faders hufvud,
och du får ej hårdt mig döma» . . .
»Vindaraja! . . . Förrän solen födes,
finner Zaide döden! . . .»
»Lycklig du! . . . Jag måste lefva
lifvets hårda, bittra öden! . . .»

Abdullah.

Solen dröjer bakom kullar,
bortom lagerträd och ceder;
nattens dimmor hölja tunga
packartorget i Granada.
Två förskrämda magra hundar
slicka stenarna kring stocken,

dit du går ditt lif att sluta,
förrän solen står i öster
öfver kullarna, — Abdullah!

Hör de knarra, portens gångjärn,
som då skogsschakaler tjuta;
och med svansen mellan benen
fly med skräck från stock de svultna
rackarbestarna på fläcken.
Se, i hvalfvet fladdra dukar,
ärorika flaggors färger,
vunna i Granadas svunna
hjältetidens tappra fäjder.
Vapen klirra, hästar frusta,
och i krets af bödelssvenner
går mot stocken fram Abdullah,
stolt i håg med fasta fotsteg.
— Tro ej löftesgård af furstar!
Lömska äro prinsars eder;
redan hala furstetungan
vållat nöd och mången ofärd.
Inom borgens fasta murar
nu vid dans af harems kvinnor
spelar kungen på sin luta,
obekymrad om ditt öde! —

Stolt Abdullah går vid tunga
bojors rassel fram mot stocken,
mästerman på pyntad mula
rider närmast efter fången . . .
Så han skrider utan fruktan
mellan vaktens öppna leder,
ty af kungen voro spunna
stämplingarna, han var verktyg.

Ännu ler i mjugg Abdullah,
när han hunnit till schavotten,
än, då bödeln böjer undan
kragens veck på delinkventen;
än, när röda knektar huka
honom ned med våld mot plankan . . .
Ler, ty när den gamla mullahn
sist med pergament i kretsen
träder fram, skall spelet slutas, —

skall, förrn blanka bilan faller,
kungens höga nåd förkunnas . .

Ån han ler, då höfvidsmannen
rullen tar af åldrig mullah;
ler ännu, — då fallen skalle
blodig öfver mullen rullar

TACK

af Juan Clemente Zenea *.

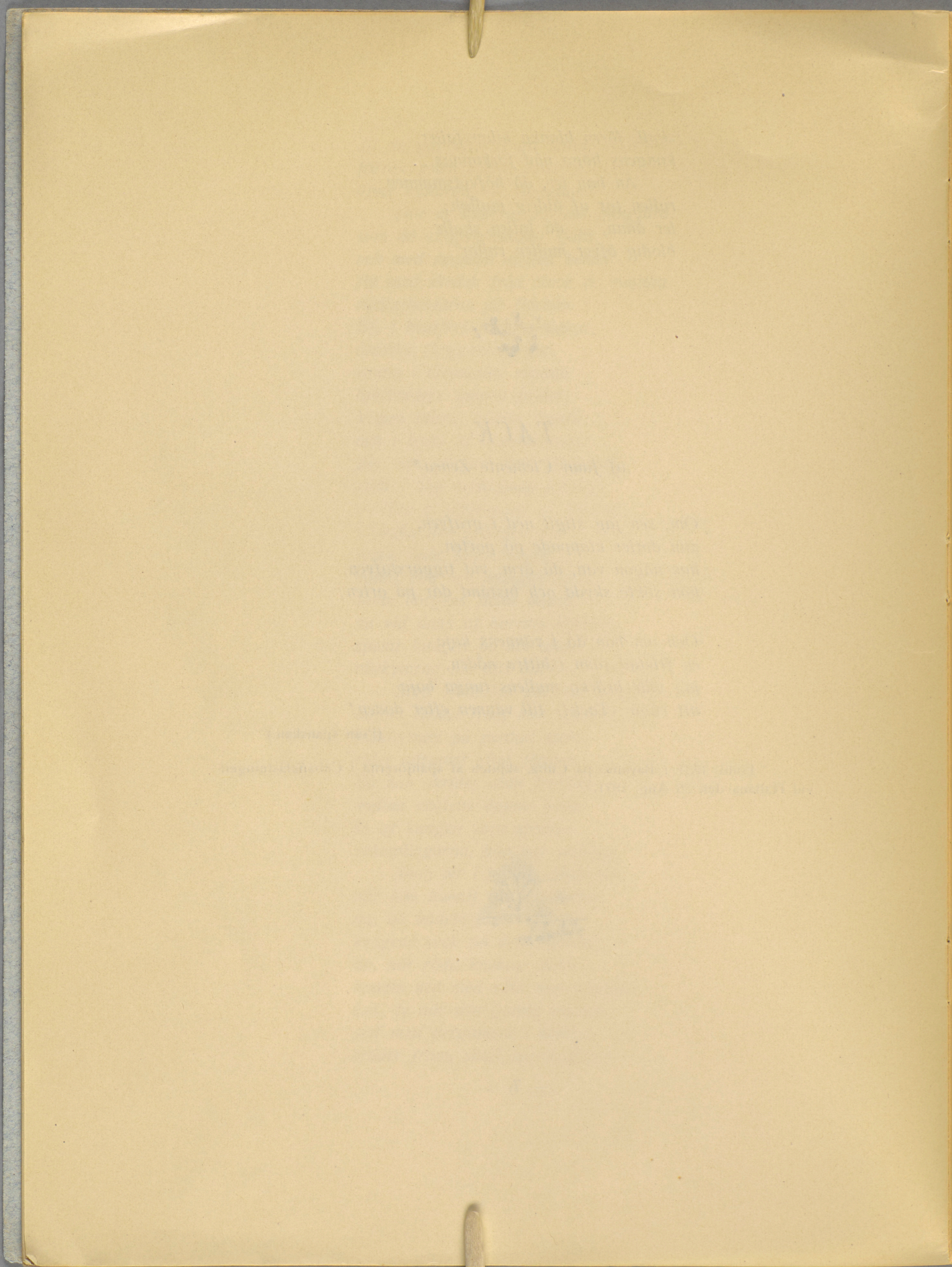
Om, sen jag stigit ned i grafven,
min dotter klappade på porten
hos någon vän, då arm, vid tiggarsafven,
hon sökte skydd och bistånd där på orten;

Och om hon då i vännens koja
en fristad fann i bittra nöden,
jag ville bräcka mullens tunga boja
att säga »Tack!» till vännen efter döden!

(Från spanskan.)

* Född 1831 i Bayamo på Cuba, skjuten af spanjorerna i Cabañafästningen
vid Habana den 25 Aug. 1871.

LUND
BERLINGSKA BOKTRYCKERIET
1902